

DIRECTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Pe șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unirea

REDACTOR:

Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Orologhionul,

Ediția a cincia, este cea mai nouă ispravă strălucită a vechii tiparniți a Seminarului nostru bisericez, cea cu trecut atât de bogat. O tipăritură remarcabilă din toate punctele de vedere. Formată, ca format, ceva mai mic și mai ușor de purtat decât multe din edițiile anterioare; cu tipar nou: roșu și negru; cu o împărțire tehnică din cele mai fericite, având nu numai indispensabilă cantitate de materii și — vai! — și de greșeli și de nepătruneri, ci și tălcuirea semnelor tipiconale obișnuite, apoi încercând întâia dată în limba noastră împărțire a psalmilor și cântărilor bisericești în strofe — inovație ce poate să fie din cele mai bune și binecuvântate — și, mai pre sus de toate, cu o limbă și un stil ce se apropie de limba noastră și înțeleaptă, dulce ca un fagure de miere, pe care și poetul Eminescu o doria din tot sufletul, — iată câteva aspecte ale acestei cărți, care s'ar putea fâli și instituite de arte grafice noi, cu instalații mai moderne decât le are tipografia din Blaj. Sunt adânc încredințat, că și preoții, cari o vor întrebuința zilnic pentru slujba lor sufletească, vor avea cuvinte tot atât de multe, poate chiar mai multe decât mine, să vă mulțumesc de ea.

Dar mai e ceva ce trebuie să ne impresioneze, în chip deosebit, la această ediție. E dedicația făcută amintirii lui Timoteiu Cipariu, părintele filologiei române, care înainte cu o sută de ani, în anul Domnului 1835, a tipărit la Blaj, în această tipografie, pentru folosul Bisericii și al neamului, atunci, întâia oară; cu litere străbune, această carte. Ediția lui Cipariu a fost, în adevăr, un act de mare curaj; ea merita să fie semnalată în această dedicație. Cu câtă prudență a încercat întâia marele boier Enăchiță Văcărescu, în urmă Ioan Eliade Rădulescu să simplifice alfabetul chirilic, cu atâtea semne de prisos, ce căsuța mai greu decât plumbul, din care de atâtea ori era cioplit, asupra bieteii noastre limbi românești! A trebuit să vină Gheorghe Barițiu, întâiu, „Foia pentru minte, inimă și literatură, pe care Iacob Mureșianu în „Gazeta Transilvaniei“, din Brașov, să însereze, din când în când, și câte un articol cu litere latine. Dar cu câtă timiditate! A fost, doară, precum se știe, nu numai popii ortodocși, ci și chiriarhi luminați, cari au afurisit literele latine sub cuvânt că ele sunt păpistăsești, și știau aceste fețe bisericești că adevărul, chiar dacă vine dela Papa dela Roma, tot adevăr rămâne și orice răsvrătire, împotriva lui, este răsturnată; nici nu-și dau seama, vorba lui Cipariu, că Englezii, Olandezii, Suedezii, Norvegienii și Ungurii, deși sunt în marea lor majoritate catolici, lutherani sau calviniști, totuși întrebuințează, fără nici o primejdie pentru conștiința lor, literele latine, care și ele sunt un excelent mijloc de legătură internațională. După asemenea capacități continue, după pregătiri sistematice făcute în școli pentru scrierea cu litere latine, după exemplul, dat tot de Cipariu, al unor reviste periodice, tipărite cu astfel de caractere, „Organul luminării“ și „Organul național“, a trebuit să veni nemuritorul Cuza Vodă să scoată prin decret domnesc „caliceștile chirilicești petice“, și să spună Petru Maior alfabetului slavon, și să scrie graiului românesc o haină mai potrivită pentru firea sa romanică: tiparul latin.

Astăzi? Nu întreb: cine mai folosește alfabetul chirilic, ci unde mai găsești cărți și manuscrise scrise cu acest alfabet? În biblioteci, arhive, unghere mai dosite de biserici. Ele au disărut pretutindeni ca un omagiu demn adus adevăratei latinități noastre.

Acest triumf al inițiativei lui Cipariu e

Boală cu leac

Gânduri la început de an școlar în legătură cu problema necredinței

de P. STRĂJERU

Fapt de neîgăduit: necredința își are jertfele sale în rândurile intelectualiilor noștri. Ceeace nu se poate să nu deie de gândit celor cu drag de binele semenilor lor și de viitorul neamului și al țării. Pentru că necredința deschilbrează și macină atât pe singuraticul în sufletul cărula a încolțit, cât și colectivitățile compuse din indivizi roși de această boală. Problema a fost pusă și în coloanele noastre mai în urmă de d. G. Todica. Și bine că s'a pus din partea unui mirean distins, mai ales că privește, dintr'un anumit punct de vedere, în primul rând și credem că exclusiv, lumea mirenească. Pentru că la urmă tot la bisericieni să se opriască.

Să fie mare numărul necredincioșilor, — hai să zicem, — convinși? La nici un caz. Mulți fac pe „bezboinicii“ în lumea burghezii pentru că li-se pare că asta le împrumută aere de înaltă înțelepciune cărturaricească, la fel cu cetățeanul din patria lui Voltaire, care, la întrebarea nevastă că de ce stă la masă cu capul în palme, când are atâta de lucru la câmp, îi răspunde: „Je suis libre-penseur“. Aceștia sunt maimușii curentului la modă. Și când n'a fost ateismul, (sună frumos la urechel) plus-minusve, la modă?

Alții repetă papagalcește expectorațiile antireligioase ale cutărui maestru uitat de sine, cărpaci adesea și într'ale specialității sale și cu totul analfabet într'ale filosofiei și apologetice creștine. E tipic cazul profesorului universitar dr. Leon dela Iași. Nu l'am crede dacă nu l'ar povesti, negru pe alb, d. E. D. Boroiianu, într'o revistă de seriozitate „Gândiri“ (nr. 1—2, a. XIII). Așa însă n'avem de

reconfortant și pentru propovăduitorii Unirii religioase a tuturor Românilor cu biserica Romei. Dacă astăzi mulți frați ortodocși stau departe de această unire, este pentru că își închipue că, primind-o, nu numai că s'ar face renegați, dar ar fi amenințați să-și piardă străvechiul caracter național românesc. Când vor înțelege însă că, dacă frații noștri neolatini din Occident în deosebi Francezii, Belgienii și Italianii pot să fie foarte buni Francezi, Belgieni și Italiani cu tot pretinsul „internaționalism“, mai corect ar fi supranaționalism, al religiei catolice, atunci nimic nu-i va putea împiedica și pe ei să fie aici, în Orient, tot atât de buni Români, pe cât vor fi de convinși catolici. Până atunci să rostim din tot sufletul rugăciunea Miezunopterului de toate zilele, pe care noul Orologhion o tichuește astfel: „Ocolește-ne, Doamne, cu sfinții tăi îngeri ca, prin mijlocul cirea lor fiind păziți și povățuiți, să ajungem la unitatea credinței și la cunoștința măririi tale celei neapropiate. Că bine ești cuvântat în vecii vecilor. Amin“.

Păr. Ioan Georgescu

ce să nu-i dăm crezământ, oricât de respingător ar fi în sine. Cităm: „Acesta (prof. L.) își deschidea cursul la Iași, cu studenții anului I, ținându-le următorul logos: „Domnilor ați venit aici să urmați disciplina științei. Pentru că toți v'ați rupt de lângă părinți, și mai ales voi cei veniți dela țară, vă rog să vă debarasați de tot bagajul de superstiții religioase. Pe Dumnezeu să l'agățați afară în cul. Ce este Dumnezeu măi?“ Și aici, profesorul L. își aduna un ghemotoc de salivă, își lăsa capul pe spate și-și arunca balele spre înălțimea plafonului sălii de cursuri. Apoi urma: „Vedeți măi? M'a trăznit?“. După acest argument de șatră, prof. L. pornia să desfășoare teoria descendenței omului din maimușă și întreaga subtilitate a „marei Darwin“. Și, adaugă d. Boroiianu: Ceeace favoriza argumentarea lui era că foarte mulți elevi ajungeau, prin imitație, leoniști . . .

Data fiind armatura științifică a studenților, e ușor de închipuit rezistența ce pot să opună unul asemenea atentat abominabil. La ceeace să se mai adaugă și vârsta nefericită, în plină fierbere, și prea adesea pradă patimilor celor mai fierbinți și mai cutropitoare, ca să se înțeleagă că dichiseala frazelor cu pretenția de a fi savante e tocmai binevenită ca să împodobiască mântăluța de împrumut a necredinței. Glasul conștiinței protestează doar împotriva turpitudinilor ce tind să-l înăbușe, și de aceea e incomod. Trebuie căutate prin urmare platforme plausibile pentru acest asasinat. Patima le caută și le găsește, respectiv le fabrică. „O inimă dusă în rătăcire de patimi află totdeauna motive secrete de a decreta de fals ceeace-i adevărat . . . Te lași convins ușor de ceeace ți-e drag și când inima se dă plăcerii care seduce, spiritul s'aruncă bucuros în brațele greșelii care justifică“. (Frayssinous). Rămâne veșnic adevărată observația lui P. Bourget din celebrul său Studiu asupra psihologiei contemporane: Omul debarasându-se de credință se debarasează mai ales de-un lanț insuportabil patimilor sale . . . și nu mă mir chiar de fel de cei ce afirmă că impletatea precoce a liberugetătorilor în tunică de elevi pornește dintr'o oarecare slăbiciune trupescă întovărășită de groaza scaunului măr-turisirii. Rașlunea — ce mai rașlunea! — vine apoi și furnizează dovezi (!!!) întru susținerea unei teze de negațiune primitivă în prealabil pentru nevoile practicei.

De prisos să căutăm vinovații, odată ce lucrează, — vorba vine, — la lumina zilei: catiheții și profesorii nepregătiți, nesperioși și lipsiți de sentimentul datoriei și al răspunderii în marea majoritate a cazurilor aceștia sunt

sămănătorii necredinței. Pornirea spre rău, din fire, a omului de sub legea păcatului, are în aceștia pe cei mai potriviți promotori și aliați ai săi. Că mai contribuie și alți factori la transplantarea și răspândirea necredinței (ziare, broșuri, teatre, atmosferă familiară vi-floasă în cerșile sacerdotale, etc.) nu încapă nici o îndoială. Vina cea mare o au însă cele două categorii de slujbași din învățământ. Un catihet luminat, care-l la curent cu luptele ce se poartă acum în jurul problemelor teologice și cu răspunsurile ce se dau astăzi din partea apologetilor bisericii sale, e cu neputință să nu-și pregătească de așa elevii, încât să știe unde să-și caute răspunsurile potrivite la obiecțiunile în contra credinței lor. — Sunt atât de puține, de-atâtea ori, acele obiecțiuni crezute grozav de înțelepte! De multe ori nu sunt decât recitarea aceluiași clișee vechi și de mult tocite, cunoscute oricărui tânăr ce a fost cât de cât catehizat.

Dacă s'ar face la vremea sa conștientos această muncă apostolică, s'ar împuțina simțitor și cealaltă plagă a școlii și a societății: profesorii lipsiți de respectul adevărului, pe care nu-l caută serios și așa nici nu-l află, rămânând să călăuzească pe drumuri grele orb pe orb. Mentalitatea viitorului bărbat se formează, în liniamente mari, pe băncile liceului, și de la alvia apucată aci anevoie se mai abate cineva mai târziu. Obișnuit din tinerețe să muncască întru sudoarea feții, să iubească numai adevărul și să i-se plece chiar și de i-ar săngera inima, — așa va purcede și la vârsta bărbăției. Și asta se învață mai cu seamă la orele de religie și în deprinderile evlavioase. Iar cu bărbăți astfel educați nici când nu se va ajunge la expectații leoniste, din simplul motiv că ar lipsi leon-ii; ori ar fi puși la punct numai decât.

În acest caz filosoful rus Vasile Rozanov ar rămânea un izolat cu concepția-i sinistră: „E ulmitor cât de bine mă împac cu minciuna. Ea nu m'a chinat niciodată, și aceasta pentru următorul motiv cunoscut: ce va pasă de ceace cuget în mine însumi? Ce mă obligă să vă mărturisesc gândurile mele cele adevărate?“ — Concepțiile ce din nefericire, pare a fi unicul crez al atâtor profesori ce debitează fără pic

de jenă începîi peste începîi la adresa religiei. Se înțelege fără a-și fi luat vreodată sarcina s'o studieze fie și numai în treacăt, și nu cu tot sufletul, *ὄν ὀλη τῆ φυχῆ* cum mărturisia Plato c'ar trebuia căutat adevărul. Ori ce adevăr. Cel religios mai mult ca oricare altul.

La început de an de școală ar fi bine să fie cumpănite, iară și iară, aceste adevăruri. Este vorba de-o chestie de primordială însemnătate căreia oricâtă atenție i-s'a da, totdeauna merită și mai multă.

Misiuni populare. Cele două sărbători în acest an, din fericițe, învecinate: Praznicul Nașterii Preacuratei și Dumneca ce i-a urmat, au fost prilej binevenit și binefolosit de Reuniunile de misiuni pentru întremarea suferințelor a mai multor parohii. Așa în eparhia Clujului s'au ținut misiuni sfinte în *Cristur-Șieu*, unde păstorește p. Mihai Someșan. Conducător al misiunilor a fost p. *Jacob Marga* din Dej, având de ajutoare mai mulți frați întru Domnul. Pe lângă localnici au mai luat parte la aceste deprinderi sufletești și credincioși din Șieuodorheiu și Chiralești, cari au venit în procesiune, corul acestora din urmă dând răspunsurile la s. liturghie. Mărturisiri și cuminecări: peste 300.

În arhidieceză suntem informați că s'au ținut tot atunci misiuni populare în patru parohii: În *Bucerdea Vinasă* a p. Aurel Giurca. Preot misionar a fost p. *Dr. Septimiu Todoran*, ajutat la serviciile divine de p. Nicolae Comșa, prof. la liceul din Blaj. În *Miceștii de Câmpie* al p. Liviu Rusu vestitor al cuvântului a fost p. *Iosif Pop* din Galtiu, pe care l-au ascultat și sumedenie de creștini din sate vecine. Aceeași muncă apostolică a săvârșit o în *Miheșul de Câmpie* al p. Traian Negrea, p. *Iosif Bucur* dela Administrația Centrală Capitalară din Blaj, la *Palatca* p. vpp. on. *Iosif Pop* lucrul misionarului făcându-l p. *Dumitru Neda* dela Blaj.

La foarte numeroasele mărturisiri înregistrate (la Bucerdea: peste 350; la Miceștii: peste 600; la Palatca: peste 300) au dat ajutor, din zori până în miez de noapte, și frații preoți din jur.

Noua constituție a Braziliei e o revinere la principiile dătătoare de viață veșnică a creștinismului catolic, în deosebire de vechea constituție fabricată în după culisele lojelor masonice, după înguste interese de gașcă. Ea garantează deplina libertate a învățământului religios și caracterul sacramental al căsătoriei. De aceea salutăm Pedro Vergara, deputat și director al ziarului „A Federação“ (Federațiunea) aceste garanții constituționale ca o reînnoire a vechilor tradiții naționale sănătoase, iar doctorul Fernando Magalhaes, profesor la Facultatea de Medicină și deputat de Rio de Janeiro, spunea: „Ridic brațele, nu în semn de blestem și amenințare, ci în semn de rugăciune și proslăvire, rugându-vă pe toți, fără deosebire, să vă uniți cu mine, inimă la inimă, mână la mână, într-o singură legătură, pentru a ne închina lui Dumnezeu în acest ceas sfânt, care e pur și simplu al sufletelor, nu al unei legături oarecare... Da! să avem încredere în Dumnezeu și să nădăjdum că fiecare fiu al acestei țări își va grava în suflet aceste cuvinte ale căror litere inițiale dau numele ei: *Bravură, Resigulare, Animație, Zel, Inspirație, Libertate*“ — Ajute Cerul! (*Ion Ceparu*).

Problemă deficientă

— Unificarea limbii cărților bisericești *) —

Venerabila carte a Bisericii noastre răsăritene, Orogionul sau Ceaslovul, a apărut încă odată de sub teacurile tiparului românesc și anume în Mitropolia Blajului. Este o lucrare conștientoasă, din punct de vedere tehnic, și bine venită ca să ne aducă aminte o problemă bisericească și culturală mereu deficientă.

Orogionul, tipărit la Blaj în anul curent, e o carte portativă (altfel decât bătrânele ceasloave) elegantă, elastică și cu frumoase

*) Apariția Orogionului dela Blaj a prilejit dis-tinsului scriitor, și preot al bisericii ortodoxe române, *Gala Galaction*, o serie de foarte judicioase reflexii. Le redăm, cu plăcere, după „*Curentul*“ care le-a adus la loc de frunte. Sugestiile acestor rânduri merită toată atenția și ar fi păcat să rămână cuvinte în pustiu (*N.R.*)

Foiața „Unirii“

Rostul Asociației preoțești

„sf. Nichita al Remesianeii“

de **Dr. Ioan Bălan**

președintele Asociației preoțești
»sf. Nichita al Remesianeii«

Gândul de a încheia în o asociație plină de vigoare pe preoții noștri celibatari preocupă pe mulți de mai multă vreme. Elementele tinere, în special, au apreciat acest gând după justa lui valoare; iar clericii, cari simt chemarea la viața îngerească, ascultau aceste planuri cu foarte mult interes, așteptând cu dor momentul în care se vor putea înscrie și ei în Asociație.

Focul juvenil a compus niște statute pentru preoșimea din arhidieceză, dând posibilitatea de a se înscrie sub drapelul sf. Nichita și preoților văduvi fără copii. Vom vedea, cum vor participa aceștia din urmă la viața Asociației, pentru ca să putem studia și dorința unora de a agrega și pe preoții văduvi fără copii de crescut. Statutele au fost deja aprobate de Preaveneratul Consistor Arhiepiscopesc la 11 Aprilie 1934 cu No. 1985—1934.

Subsemnatul, adus în fruntea Asociației, am găsit anumite lacune în Statute. Pe temelul statutelor aprobate am clădit mai departe și am completat lucrurile mai esențiale cari lipseau.

Proiectul de față, care cuprinde tot ce crede subsemnatul necesar și util din statutele aprobate, se dă publicității ca să fie obiect de studiu pentru membrii Asociației, cari îl vor discuta în adunarea generală din anul viitor, și ca să fie cunoscut rostul ei de preoții și clericii din toată biserica noastră, cari se interesează de Asociație.

STATUTELE

Asociației preoțești „Sf. Nichita al Remesianeii“

Titlul I. Natura și scopul

Art. 1. Asociația preoțească „Sf. Nichita al Remesianeii“ este o organizație pur bisericească în afară de orice organizație politică ori de altă natură.

Art. 2. Scopul ei este să ajute pe membri în ajungerea țintei lor de a fi preoți sfinți și adevărați apostoli în mijlocul neamului românesc.

Art. 3. Înțelegând să cultive toate virtuțile necesare acestei sublime chemări, ea leagă de inima membrilor săi în special: cultul sfintei Euharistii, dragostea frățască, conformarea cât mai desăvârșită cu gândurile și dorințele bisericești (sentire cum Ecclesia), dorul de muncă apostolică și mila față de credincioșii lipsiți de preoți.

Art. 4. Urmând cu cel mai desăvârșit devotament toate îndrumările date de Urmasul Sfântului Petru, Asociația stă sub imediata ju-

risdicție a Preaveneratului Ordinariat Arhiepiscopesc de Alba-Iulia și Făgăraș, din a cărei personalitate juridică participă după normele ce sunt în vigoare.

Art. 5. Patronul Asociației este Sfântul Nichita, Episcopul Remesianeii și apostolul Românilor. Asociația va face tot ce îi va sta în putință, ca sărbătoarea acestui apostol național să fie prăznuită cât se poate mai demn în toată biserica românească unită.

Titlul II. Membrii

Art. 6. Asociația are o singură categorie de membri, și anume *ordinari*, exclusiv fiind pentru totdeauna orice posibilitate de a crea vreă altă categorie, ca de pildă: pe viață, fundatori ori onorari.

Art. 7. Pot fi membri ai Asociației toți preoții de mir din arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș, celibi ori văduvi fără de copii, cari cer în scris să fie admiși și declară că vreau să-și întocmească viața după statutele de față.

Art. 8. Primirea în Asociație o face Comitetul, care pentru motive juste, când membrul nu întrunește condițiile din art. 7, ori nu are o purtare potrivită cu scopurile societății, poate să respingă cererea de admitere.

Art. 9. Când vreun preot se crede a fi fost respins pe nedreptul, poate apela la adunarea generală, a cărei decizie rămâne definitivă.

litere roșii și negre. Dispoziția și alcătuirea ei lăuntrică le las pe seama specialiștilor. Cartea aceasta, însă, și toate cărțile de ritual cari apar azi în limba românească recheamă, neîncetănd cestiunea revizuirii și a unificării limbii și a prozel bisericești.

Discuțiunea poate fi oricând deschisă, chiar și cu prilejul edițiunii celei noi a Orogionului din Blaj, fiindcă — ori ce-ar zice extremiștii — și la Blaj suntem tot în biserică românească. Răsfolind cartea cea nouă și făcând, pe ici pe colea asemănări și verificări, am resimțit marea însemnătate a operei pe care o așteptăm, adică a cercetării competențe și a uniformizării cărților noastre sacre.

Imi dau bine seama că sunt la mijloc mari și istovitoare greutăți. Poate că inițiativa ar fi să pornească din partea unei înalte instituții culturale, fie Academia Română, fie noua și binefăcătoarea instituție a Fondatiilor Regale. O asemenea inițiativă ar avea altă libertate decât o inițiativă strict bisericească.

Eu unul cred că această premenire și această stabilizare a cuvântului sfânt trebuie răvnită și urmărită, în primul loc de fiul Bisericii, adică de laicii devotați și luminați. Vin momente — istoria este martoră — când popoarele păstorite trebuie să îndemne viguros și să smulgă din incertitudine sau din beatitudine pe unii din păstorii lor duhovnicești.

Din nefericire, astăzi nu putem să ne gândim că chiriaria ortodoxă ar putea să poftască la lucru comun nu pe frații dela Blaj, dar nici pe unii dintre cei mai ortodocși cărturari și scriitori consacrați, existenți. Cu totul altfel, vedem lucrurile, dacă vreo autoritate culturală, ar porni la drum și ar pofti la ea acasă, pentru cutare operă folositoare Bisericii, pe cei destoinici s'o îndeplinească.

N'ar fi nici o inovație. Marele împărat, cel întocmai cu Apostolii, Constantin, când a văzut că Sfinții Părinți întârziază să pacifice Biserica, a luat el, în mână împărătești și energice, cauza lui Hristos.

Așa va fi, într-o zi, și cu probleme unificării limbii bisericești și a cărților de ritual.

Gala Galaction

Congresul eparhial agrist dela Zălau. Asociația Generală a Românilor uniți din eparhia orădană și-a ținut în acest an *adunarea generală* în Zălau. Cu această ocaziune s'a mai săvârșit, tot acolo, și un alt act solemn: s'a sfințit splendida biserică nouă, nu de mult terminată.

În fruntea acestor două mari serbări a fost *I. P. S. Valeriu dela Oradea*, care a sfințit biserica și a prezidat congresul. Numărul participanților, intelectuali și lume din popor, a fost extraordinar de mare. Dintre notabilități remarcăm pe d. Dr. Valer Pop, președ. general al Agrului; Dr. Domșa, senator; Coza, dir. l.c. Carei; Dr. Egri dela Oradea, președ. Agrului diecezan; Dr. Vicaș, notar public; colonel Curculescu, apoi prefectul județului și un impozant mănunchiu de doamne și domnișoare. Deosebit de bună impresie a făcut prezența protopopului ortodox român din loc, precum și a celui romano-catolic și a păstorului reformat cari, tustrei, au adus și salutul creștinesc al bisericilor lor.

Cuvântul cel dintâiu, după deschidere, și după citirea telegramelor trimise Sfântului Părinte dela Roma, Păr. Mitropolit dela Blaj și Maiestății Sale, Regelui, l-a avut d. Dr. Valer Pop, reliefând însemnătatea organizării mirenilor în asociații religioase. Clădind pe lozinca: Credință, Neam și Țară, îndeamnă la stăruință în lupta pentru izbânda idealului creștin în viața particulară și socială. Seria vorbirilor o încheie d. Dr. Egri cu minunate reflexii privitor la curățenia vieții familiare. După masă congresul s'a redeschis, având ca punct culminant conferința d. Fritea, prof. la Școala Normală unită dela Oradea.

Adunarea dela Târgu-Mureș a „Astrei“. Cuvântul de chemare al „Astrei“ la congresul ei general din acest an a avut răsunet în toate părțile pământului românesc. În zilele de 8—9 Sept. c. străzile mândrului oraș din inima Secuimei forfotiau de lume românească din apropiere și din depărtări.

Serbările s'au început cu slujbi dumnezeiești la ambele biserici românești din loc. La a noastră a slujit păr. prot. Ilie Câmpeanu,

în sobor de preoți (păr. Ion Agârbiceanu, Iuliu Maior, I. Dredeșanu și I. Miclea). După care s'a trecut la Palatul Cultural în sala cea mare a cărui s'a ținut congresul. Prezidează d. *Iuliu Moldovan*, prof. la univ. clujană. Acesta deschide seria cuvântărilor, rostind un foarte substanțial discurs despre rosturile „Astrei“ în viața noastră națională. Alți vorbitori: arhiepiscopul Vasile Stan în numele Sibiului ortodox; prot. I. Câmpeanu în numele episcopatului nostru și a bisericii unite din Tg. Mureș; prof. univ. D. Gusti, fost ministru, în numele „Fundațiilor regale“; d. Aug. Caliani în numele Min. Instrucțiunii; d. Bogdan-Duică în numele Academiei Române; d. Teodorescu, general, în numele armatei, d. I. Bozdog, prof., în numele „Astrei“ din Tg. Mureș ș. a. După masă a conferențiat d. Sextil Pușcariu despre „Perspectivele culturale ale „Astrei“, iar d. Alex. Lupeanu-Melin dela Blaj a vorbit la matineul „Șolmilor“ dela arenele sportive. Seara: concert în Palatul Cultural. — Era așa de binevenit, după puternicele impresii lăsate de conductul etnografic și defilările din după amiaza zilei!

A doua zi: ședința președinților de des-părțeminte. Se pun și se desbat două probleme: Școala țărănească, și: Organizarea social-economică a satelor. Cea dintâiu este expusă de d. Dr. Vasile Ilea, a doua de d. Dr. I. Bozdog, în cadre de referate amănunțite și bine documentate. Urmează rapoartele diferitelor secțiuni, la discuția asupra cărora iea parte și păr. Agârbiceanu, insistând asupra datorinței de a susține revistele „Gând Românesc“ și „Revue de Transylvanie“, scoase de „Astra“. — Festivalul de după masă al „Șolmilor“ din jud. Cluj, și corul celor din Sâncraiu, conduși de păr. Răcășanu, au încheiat neuitatele serbări culturale-naționale dela Târgu-Mureș.

Primele călugărițe carmelitane japoneze. Mănăstirea de călugărițe carmelitane (franceze) din Tokio a primit în acest an, în mai puțin de o lună, între membrele sale, două vlăstare a două familii ilustre japoneze. Una fiica contelui Ogomachi, din străvechea familie Fujiwara dela curtea imperială, s'a învesmântat la 18 April c., iar cealaltă, fiica doctorului Tashiro, fost profesor la universitatea din Tokio, a îmbrăcat haina de monială la 5 Mai c.

Titlul III. Datorințele membrilor

Art. 10. Membrii Asociației vor fi pătrunși de un adânc spirit de ascultare față de autoritatea bisericească competentă, chiar față de superiorii imediați, stând totdeauna la dispoziția Preaveneratului Ordinariat pentru orice formă de apostolat.

Art. 11. În adunările Asociației nu se va putea discuta nici un fel de politică militantă de partid.

Art. 12. Nici un membru nu va putea face politică militantă de partid decât în cazuri excepționale și numai având permisiunea în scris a Preaveneratului Ordinariat Arhiepiscopesc și a Comitetului. Refuzându-i-se cererea făcută în această direcție de Comitet, membrul poate recurge la adunarea generală, a cărei deciziune rămâne definitivă.

Art. 13. Faptul, că vreun membru a obținut această permisiune dela Preaveneratul Ordinariat Arhiepiscopesc, nu-l dispensează dela obligația de a avea și învoirea Comitetului.

Art. 14. Toți membrii Asociației au dreptul și datorința de a participa la adunarea generală și la exercițiile spirituale, ce-i premerg; în caz că ar fi împiedecați, sunt datori să-și motiveze absența Comitetului.

Art. 15. Fiecare membru e dator să contribuie lunar sau anual, cu suma pe care o va fixa adunarea generală; iar în caz că adunarea generală nu s'ar putea ține, cu suma fixată de Comitet.

Art. 16. Când vre-un membru ar ajunge în vre-o împrejurare prevăzută în art. 24, ori când Comitetul ar cere contribuția membrilor pentru vreun alt scop în nex cu menirea Asociației, membrii vor contribui după puteri.

Art. 17. Zilnic, fiecare membru este dator să-și fixeze și să urmeze cu punctualitate un program de zi, care, ținând cont de datorințele specifice ale fiecăruia, trebuie să cuprindă și următoarele puncte:

1. Scularea și culcarea la o oră fixă, dela care să nu se facă abateri decât în cazuri foarte rare reclamate de împrejurări.

2. Oferirea imediată după deșteptarea din somn a întregii vieți și activității lui Dumnezeu;

3. Meditație, cu preferință înainte de Sf. Liturghie, de cel puțin $\frac{1}{4}$ de oră;

4. Sfânta Liturghie celebrată cu cuvenita pregătire și mulțumire, făcând totdeauna un memento pentru membrii vii și adormiți ai Asociației, pentru credincioșii noștri lipsiți de preot propriu și pentru intențiunile recomandate de Director.

5. Recitarea orelor canonice în acest fel: Rugăciunile de dimineață, Miezonoptorul, Mănecatul, Ora I, III, VI și IX, Înseratul și Dupăcinarul. Dacă autoritatea bisericească ar face vreo prescurtare a rânduielii de astăzi, membrii vor putea uza de această ușurare.

6. Vizită de cel puțin cinci minute la Prea-sfânta Taină;

7. Lectură spirituală de cel puțin zece minute;

8. Examinarea particulară și generală a conștiinței.

9. Pregătirea meditației de cu seara.

Art. 18. În afară de acestea, se recomandă zilnic:

1. Studiu teologic de cel puțin $\frac{1}{2}$ oră.

2. Lectura unui capitol din Sf. Scriptură;

3. O devoțiune precisă către Preacurata.

Art. 19. Săptămânal fiecare membru e dator:

1. Să facă mărturisirea sacramentală, pe care nu o poate amâna mai mult de două săptămâni la nici un caz. Se recomandă alegerea bine chibzuită a unui confesar, la care să se facă apoi mărturisirea totdeauna.

2. O oră de adorație, făcută, dacă se poate, în comun, cu preferință Joia. Membrii sunt insistent îndemnați să facă toți parte din Așociația preoților adoratori.

Art. 20. Lunar, membrii sunt datori:

1. Să facă o reculegere de o zi, întru cât se poate, în comun;

2. În localitățile, unde sunt cel puțin trei membrii, ori dacă trei membrii vor fi vecini, să facă o conferință pentru a discuta chestiunile de interes comun fixate de Director ori indicate de vreun membru. Va fi consult, ca materia acestor conferințe să fie cunoscută de mai înainte pentru ca toți să o poată pregăti și unul, indicat de Director, să facă pe raportorul.

Art. 21. Tot la *trei luni*, membrii din afară vor trimite foile de auto-examinare cum

Știri mărunte

Trimisul Sf. Părinte în vizite prin Ardeal. După Oradea, Stâna de Vale, Baiadcriș ș. a. Exc. Sa nunțul papal *Valerio Valeri* a ținut să cerceteze și alte localități de dincoace. Așa: *Baiamare*, unde a fost întâmpinat de Preasf. Alexandru al Maramureșului, apoi *Satu-Mare*, fiind oaspele Preasf. Fiedler și *Clujul* Preasf. Iuliu. Pretutindenea a fost primit cu în-sufletire și încunjurat cu dragoste din inimă. Impresiile cu cari s'a reîntors la reședința din Capitala Țării nu puteau fi decât cele cărora le-a dat expresie însuși ilustrul oaspe: încântarea de ceea văzute, — oameni și locuri — și mulțumirea de armonia existentă între catolicii de ambele rituri.

Pelerinajii de Sf. Măria Mică. Avem informații despre două: despre cel dela *Bixad* și cel dela *Lupșa*. Afluența poporului extraordinar de mare în ambele locuri (la câte 10.000 pelerini). Și să nu se uite că la Bixad, de ex., nu-i așa mult de când a fost celalalt pelerinaj (cel dela Adormirea Preacuratei), iar celui de acum i-au premers 3 zile de ploaie aproape neîntreruptă. Cu toate acestea cei 15 preoți (inclusive Părinții ieromonahi) au avut mereu de lucru în scaunele mărturisirii: s'au apropiat de Sf. Taine peste 2500 credincioși, pregătiți spre aceasta și prin șase cuvântări potrivite. — La *Lupșa* sufletul serbărilor a fost *Preas. Iuliu* care la liturghia arhierescă a cuminecat mai bine de 800 credincioși întăriți în prealabil și ei, cu restul mulțimii, de cuvântul înflăcărat al Arhierelui lor drag.

Adunarea generală a Reunirii de Misluni, din arhidieceză s'a ținut în Seminarul Teologic din Blaj la 7 Sept. a. c. sub președinția Păr. can. Șt. Roșianu și înființa de față a unui mare număr de preoți din toată arhidieceza, prezenți încă după încheierea exerc. spirituale. După înălțătorul cuvânt de deschidere al președintelui, Păr. Gr. Tecșa citește raportul general; iar Păr. can. I. Moldovan bilanțul situației financiare. Ambele rapoarte s'au verificat de două comisii în frunte cu Păr. protopopi E. Pop din Ocnele Mureșului Iac. Domșa, Ern.

și un raport detaliat asupra altor chestiuni în legătură cu scopurile Asociației la Directorul Asociației, arătându-i starea sufletească și cerându-i poveștele necesare. Membrii din centru vor putea face acest raport și verbal, căutând să fie în contact cât mai des cu Directorul.

Art. 22. În fiecare an, fiecare membru este dator:

1. Să facă exerciții spirituale, de cel puțin trei zile întregi, fiind dator să raporteze în conștiința Directorului cauzele, pentru cari ar fi fost silit să le amâne. Asociația va căuta să faciliteze ținerea acestor fel de exerciții și pentru persoane singuratice, ca nici unul să nu fie lipsit de acest mijloc de perfecțiune.

2. Să celebreze o Sfântă Liturghie pentru membrii vii ai Asociației în primăvară și câte trei sf. Liturghii pentru fiecare membru decedat în acel an, pe cari le va celebra îndată ce a aflat de moartea membrului.

3. Să prăznuiască, după o bună recolecție, cu deosebită evlavie, Nașterea Domnului, Joia mare adevărată înființarea Sfintei Euharistii și Pogorirea Spiritului Sfânt.

4. După puteri, să-și cumpere cărțile și să-și aboneze revistele teologice și gazetele bisericesti, de cari are nevoie pentru a se putea perfecționa în știință și în viața spirituală, mai ales cele recomandate de Comitet. În scrisoarea ce o va trimite la finea anului Directo-

Se aleg apoi următorii membri în comitet: Il. Sa Dr. I. Bălan: Rvs. Dr. Aug. Tătar, I. Moldovan, Arifon M. Popa, PP. Cor. P. Lupu, Vas. Aftenie, I. Cârnațiu, I. Maior, Oct. Popa, V. Cerghizan, I. Căpălneanu, V. Aaron, Dr. N. Lupu, Iosif Pop, D. Neda, Gr. Tecșa S. Todoran, Gh. Simu, Dr. I. Cristea, G. Pop, L. Sârbu, L. Chinezu, I. Suciș și T. Radu. Alte propuneri: iconițe pentru întâia împărțășanie; casă și misiuni nu de 1—2 zile, ci de o săptămână; cu câte 2 predici pe zi, conduse de călugări; organizare pe protopopiate; cărți de religie ieftine și propuneri de reorganizare pentru Comisia catehetică; modificarea statutelor. — Vom reveni.

Locale. Dumineca viitoare, a XVIII-a după Rusalii, va predica în catedrală Păr. *Dumitru Neda*, prof. la Academia de Teologie.

Cadou simpatic. A plecat din lumea gheșurilor veșnice, din Churchill (Manitoba) și s'a oprit în mâinile Sf. Părinte din Roma. E un volumaș drăguț, de rugăciuni, în l. eschimoacă. Inafară de rugăciuni și diferite practice religioase pentru fiecare zi, mai cuprinde și evangheliile tuturor duminicilor de peste an, apoi numeroase cântece și imnuri. Multe din paginile acestui volumaș sunt împodobite cu icoane artistice cari împrumută colecției acesteia un parfum particular și slujesc ca o legătură sfântă și mișcătoare între acei frați îndepărtați și uriașa masă a Familiei Catolice de pe întreg rotogolul pământului. Sf. Părinte s'a bucurat mult de acest omagiu filial și și-a exprimat mulțumitele Sale, trimițând specială binecuvântare apostolică Arhierelui acelor părți și turmei încredințate grijei lui.

Vlădică-mucenic pe cale de a fi beatificat. Precum se anunță din Roma, procesul informativ în vederea beatificării episcopului *Ferdinand Hamer* înaintază bine. Numitul s'a născut la 1840 în Nimwegen (Olanda) și a fost unul dintre cei dintâi tovarăși de apostolie misionară în Mongolia ai P. Verbist, întemeietorul congruației Neprihănitei Inimi a Mariei; congregație, a cărei casă-mamă se află în Scheut lângă Bruxelles. A fost ucis în chip barbar de răsculații chinezi ziși »boxeri«, în 1900, la Twocheng, când au mai fost martirizați alți 7 preoți și 3000 de credincioși catolici.

rului, fiecare membru este dator să țină cont de dispozițiile acestui punct și să raporteze în detail. Membri din centru vor putea raporta și cu vorba.

5. După puteri, fiecare membru este dator ori să scrie lucruri, cari promovează scopurile Asociației, ori măcar să propage literatura aceasta între frați, făcându-se cu toții adevărați apostoli ai presei bune în mijlocul poporului românesc, fără să se dea uitării intelectualii.

Art. 23. Ori cât timp ar fi achitat cotizația la Asociație, nici un membru nu și câștigă nici un fel de drept la averea Asociației; așa încât, când cu voia ori fără voia lui, ar părăsi-o, nu poate pretinde nici un fel de indemnizație.

Art. 24. Când un membru al Asociației ar ajunge în mizerie ori în vreo boală grea, ori ar avea nevoie de operație, ale cărei cheltuieli nu este în stare să le supoarte, Directorul va apela la dragostea frașască ce leagă pe toți membrii Asociației pentru a-i procura cele de lipsă.

Art. 25. Când viața unui membru nu s'ar mai potrivi cu aceste Statute, și după două provocări făcute în scris de Directorul, îndreptarea dorită nu ar urma, membrul va fi eliminat de Comitet, a cărui deciziune poate fi apelată la adunarea generală.

(va urma)

Sporul catolicilor într'un an. Oficiul Vaticanului, *L'Osservatore Romano*, publică foarte interesante date statistice privitor la numărul catolicilor. La sfârșit de Iulie 1933 aceste date arătau 355,983,148 catolici de rit latin, și 7.780,645 catolici de alte rituri. Adecă un total de 363,764,793 suflete. Exact la un an acest total s'a ridicat la 366,154,053. Ceeace înseamnă că a crescut cu 2,389,260 suflete față de anul trecut. Pe continente acest spor se cifrează așa: Europa: 1,032,719; Asia: 122,120; Africa: 345,664; America: 899,725; Australia: 15,069.

La Academia de Muzică și Artă dramatică din Cluj examenele de admitere se vor ține în luna Septembrie: pian la 24; cânt la 25; vioară, violoncel, contrabas la 26; flaut, oboi, clarinet, țagot, corn, trombon la 27; secția pedagogică (pt. pregătirea prof. de muz. pt. școli secundare, etc. și secția teorie — compoziție la 28; drama la 29 Septembrie c., fiecare la orele 3 p. m. a zilei respective. Inscriserile pentru aceste examene de admitere se fac până în preziua ținării examenului respectiv, în zilele de lucru, între orele 9 și 12 a. m. Informațiuni detaliate a se cere la Academia — Rectoratul.

† **Ioan Dumitreanu**, inv. pens. din Șard, a trecut la cele veșnice în 5 Sept. c., la vârsta de 72 ani. — Facă-i Dumnezeu parte cu aleșii săi!

† **Păr. Emil Marieșan**, preot în Ișgariu (eparhia Lugojului), s'a stins din viață la Timișoara, în ziua de 6 Sept. c., la vârsta de 47 ani, Răposatul frate în Domnul și devotat slujitor al altarului, lasă după sine, fără de nici o avere, o văduvă nemângăiată și patru orfani minori. — Veșnică și binecuvântată pomenirea lui!

A apărut:

OROLOGHION ed. V.

Legat în pânză, păreți tari ori păreți moi Lei 300

Legat în piele, păreți tari ori păreți moi „ 400
+ 20 Lei posta.

La comandă să se precizeze felul lăgăturii.

Librăria Seminarială Blaj

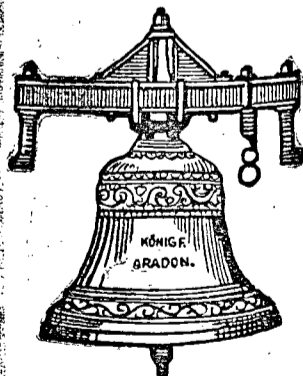
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechiziții și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

RECLAMA
este sufletul comerțului